

PORTÁL

BRÁNA K VYTŘÍBENÝM NÁZORŮM

2
2003

Časopis Pražského klubu Mladých konzervativců

Vážení a milí čtenáři,

srdečně Vás vítám u druhého čísla Portálu. Najdete zde opět několik článků z politické i ekonomické oblasti, z domova i ze světa. Vydejte se tedy spolu s námi do světa ukázkové neefektivity České televize, prozkoumejte historický vývoj Argentiny nebo si nechte zahrát na euroskeptickou strunu. Doporučuji také článek o liberálních reformách na Slovensku, myslím, že po letech mečiarismu můžeme našim východním sousedům závidět opravdu schopnou vládu. Skvěle jsem se pobavil u článku o konferenci MK v Plzni. Nově přibyla rubrika Kultura, která stojí rovněž za prostudování. Jak vidíte, záběr Portálu je opravdu široký, styly jednotlivých článků jsou velmi různorodé. To je dobře, unifikace si ještě užijeme dost a dost v EU...

Přidám ještě jedno zamyšlení. MK alias Mladí konzervativci – co je to zač, proč ten zvláštní název, slyším často. Je to nějaká sekta? Je to spolek lidí těšících se na okamžik, kdy budou moci velkému Klausovi vyžehlit kravatu? Ne. MK je sdružení schopných, ambiciozních, pracovitých mladých mužů a slečen, které spojuje určité vidění světa. Takové vidění světa, které je cizí socialistům, komunistům, anarchistům, rasistům atd. Název Mladí konzervativci je již zažitou značkou známou mezi významnými politiky, ekonomy, ale i akademiky, které často zveme na naše semináře, ale rovněž na akce, které by přecitlivělý člověk mohl teoreticky označit za pitky. Proto náš na první poslech komický název již nechceme měnit. Myslím, že v některých z Vás vyvolává právě tato značka nejisté stavy. A proto radím: Nedejte na první dojem, opravdu nejsme takové konzervy.

Přeji příjemné téměř jarní čtení!

Lukáš Kovanda, šéfredaktor

Nadcházející akce Pražského klubu MK

SEMINÁŘE VE VZDĚLÁVACÍM CENTRU MK, Zborovská 42, Praha 5

EVROPSKÁ UNIE JAKO JEDINÁ ALTERNATIVA?

26. 3. 2003 od 17:00

Martin Říman – poslanec Parlamentu ČR, Jiří Schwarz – prezident Liberálního institutu

Petr Adrian – spoluautor manifestu eurorealismu

VÁCLAV HAVEL: ODCHOD DEMOKRATA NEBO MONARCHY?

27. 3. 2003 od 18:00

Jaroslav Plesl – komentátor Lidových novin,

Jiří Pehe – ředitel New York University of Prague

SEMINÁŘE NA VYSOKÉ ŠKOLE EKONOMICKÉ V PRAZE NA ŽIŽKOVĚ

DOPADY VÁLKY V IRÁKU

18. 3. 2003 od 18:00, místnost 409 SB

BYTOVÁ POLITIKA

1. 4. 2003 od 18:00, místnost 409 SB

DŮCHODOVÉ SYSTÉMY – MOŽNÉ ŘEŠENÍ PRO ČR

15. 4. 2003 od 18:00, místnost 409 SB

Hybrid z Kavčích hor

Lukáš Kovanda, student IES FSV UK v Praze

Státní regulace nebo liberální tržní podmínky se všim všudy? Na toto téma toho

bylo již napsáno mnoho. Škromachovsko-špidlovská větev obhajuje pod závojem sociálních jistot a populistických hesel první stanovisko. Současná bezzubá opozice a ještě bezzubější koaliční partneři socialistů zatím nenabízejí konzistentní alternativu. Obhajoba tržních podmínek je zřejmě příliš riskantní a implikuje propad voličských preferencí. Je to bludný kruh. Přitom státní zásahy vedou k neefektivitě a značným ztrátám. Zřetelně to ukazuje například pohled na náš mediální televizní trh.

Pomineme-li regionální televizní společnosti, figuruje zde jednak státní, nebo chcete-li veřejnoprávní moloch Česká televize (ČT) a pak dvě soukromé televize, Nova a Prima. ČT je opravdu rozsáhlá instituce, která odčerpává velké prostředky z kapes jednotlivých občanů přímo ve formě koncesionářských poplatků a nepřímou přerozdělováním státního rozpočtu. Soukromé televize jsou oproti tomu úplně zdarma. Vzhledem k tomu, že jsou tyto společnosti odkázány samy na sebe, jsou nuceny opravdu vydělavat. Mají k tomu jediný relevantní prostředek, kterým je čas ve vysílání pronajímáný jiným subjektům na reklamní účely. Ale pozor! ČT má tuto možnost také a plně ji využívá, čímž oklešťuje příjmy privátních společností. Kdo za to může? Státní úředníci a zákonodárci, kteří stále nejsou schopni odolat lobbistům z ČT a změnit tato unfair pravidla. Z ČT se tak stává hybrid fungující na dvou principech. Je to pro ni výhodné, oba principy, jak státní, tak soukromý, přinásejí nemalé finanční prostředky.

Slovo moloch opravdu není přehnané, pokud se zamyslíme nad tím, jak Kavčí hory fungují. Hovoří se o přezaměstnanosti, různých zájmových skupinách uvnitř ČT atd. Pokud nejsme zaměstnanci televize, můžeme o těchto jevech spíše pouze spekulovat. Co však vidíme každý den, je vlastní program České televize. I ten je značně hybridní. Zatímco program ČT2 splňuje náročná kritéria veřejnopráv-

ního vysílání (je bez reklam, jsou zde k vidění programy pro okrajové diváky), ČT1 se snaží být konkurentem soukromých televizí. Víze velké plochy ukousnuté z reklamního koláče je příliš lákavá a ČT1 je, alespoň v prime-timeových časech, k nerozeznání od komerčních kolegů. Nechci zde hodnotit kvalitu jednotlivých seriálů či talkshow, ale komercializace a poslední dobou i mírná bulvarizace à la Nova se odráží i v hlavním zpravodajském pořadu České televize, v Událostech. Dopravní nehody, loupeže a vraždy zde ubírají čas dění na domácí, ale hlavně na zahraniční politické scéně atp. Samotná délka relace se v poslední době zkrátila asi na čtvrt hodinky. Novinkově je doplněna kulturním zpravodajstvím, které je však z důvodů vložení více reklamních spotů prezentováno jako samostatný blok. Nova na ČT už není jen pouhou fikcí. Je zarážející, že se bulvární zpravodajství stalo pro veřejnoprávní televizi metou, ke které je stále blíží a blíží...

To je však pouze jeden z problémů. Existují mnohé další, které opět souvisejí s dvojakostí ČT. Všimli jste si jich určitě i vy. Kdo mění znělky pořadů častěji než vlastní ponožky? Pokud jste tipli ČT, máte bod! Efektivní Nova za dobu své existence změnila úvod hlavní zpravodajské relace dvakrát, zatímco ČT za stejnou dobu asi šestkrát. Dokud ale bude Česká televize oním hybridem a bude soutěžit o reklamní čas, nezmění se to. Reklamy totiž vyžadují sledovanost.

Řešení této situace si umím představit. ČT by primárně neměla usilovat o diváckou přízeň za každou cenu, měla by hospodařit tak, aby vystačila z prostředky získanými mimo reklamní trh. Ten by měl být rozdělen pouze mezi soukromé televize. Jestliže nové vedení zmírní honbu za sledovaností a učiní opatření vedoucí k zefektivnění, stane se z onoho molocha pružně fungující instituce. Obávám se, že takový vývoj nelze za stávajícího složení osazenstva Strakovy akademie očekávat. Socialisté, kteří mají na dění v ČT nepochybně vliv, prostě nemají výraz efektivnost ve svém slovníku.

Argentina – selhání trhu nebo státu?

Jiří Jíše, student VŠE v Praze

Na přelomu devatenáctého a dvacátého století byla Argentina jednou z nejbohatších zemí světa. Měla podobnou pozici jako např. Kanada, Austrálie nebo Nový Zéland – mnoho volné půdy, extrémně liberální prostředí a rychle rostoucí životní úroveň, která roku 1914 téměř dosáhla úrovně Německa a byla vyšší než ve Švýcarsku nebo Švédsku. V letech 1857 až 1943 se v Argentině usadilo 3 476 000 imigrantů, převážně z Itálie a Španělska, a mnoho dalších z Ruska, Německa i Čech. Počet obyvatel se jen za posledních dvacet let před první světovou válkou zdvojnásobil a ekonomika rostla o 6 procent ročně. Díky britským investicím byla vybudována obrovská železniční síť a díky americkým základy potravinářského průmyslu. Buenos Aires bylo největším a především nejbohatším latinskoamerickým městem.

Jak je možné, že kdysi relativně bohatá země, která přitahovala až 200 000 emigrantů ročně, se v průběhu několika desetiletí dokázala ekonomicky zmrzačit a nakonec skončila v hluboké depresi, kvůli které se mnoho jejích obyvatel snaží vrátit do země svých předků?

Před rokem 1911 byla země ovládaná málo početnou oligarchií statkářů a vyšších vrstev, které nicméně prály hospodářskému rozvoji. Po tomto roce začaly demokratické reformy. Jako v mnoha zemích však přechod k demokracii nebyl jednoduchý a k moci se postupně dostalo mnoho různých populistů, slibujících všechno všem. Právě tehdy vznikla tradice rozhazování peněz s cílem získat si voličskou podporu, politika veskrze krátkozraká a dlouhodobě kontraproduktivní. Vlády také využívaly nacionalisticko-populistických nálad a začaly vystupovat proti zahraničním investorům, kteří původně vybudovali celá průmyslová odvětví, především potravinářství a těžbu ropy. Výsledkem byly rostoucí finanční problémy a omezení zahraničních investic, což dlouhodobě podvázalo ekonomický růst.

Ekonomické potíže se ještě zvýraznily po vypuknutí světové krize. V roce 1930 se moci chopila armáda a zahájila dlouhé období vojenských převratů a po-

litické nestability. Během krize se stále silnějšími stávali fašisté a různé nacionalistické proudy, často podporující státy Osy. Nakonec se v roce 1946 stal prezidentem jejich populární představitel, Juan Domingo Perón, obdivovatel Mussoliniho diktatury. „Mussolini je největším mužem tohoto století“, prohlásil. Všechny devizové rezervy investoval do sociálních výdajů, na výstavbu průmyslu a zvyšování platů. Známobil centrální banku, železnice, telekomunikace, plynárny, energetiku, ocelárny, pojišťovny a dokonce největší opoziční deník. Zavedl třináctý plat, stavěl nové byty pro dělníky, nemocnice a školy. Již v roce 1951 však vyčerpал veškeré rezervy a své výdaje financoval tištěním peněz, což vyvolalo inflaci, která Argentinu od té doby prakticky neopustila. V roce 1952 stouply ceny o 40 procent a hospodářství bylo na stejné úrovni jako před deseti lety. O tři roky později musel Perón rezignovat a uprchl do Paraguaye.

Dalších třicet let následovalo střídání vojenských diktatur a krátkých období civilních vlád. Žádná nebyla schopna zahájit ekonomické reformy – inflace se stále zvyšovala, deficity rozpočtů též a státní dluh astronomicky rostl. Na příkladu Argentiny se ukazuje, jak těžké je snížit inflaci, pokud už jednou vypukla, a především neadekvátně vysoké státní výdaje, na které není dostatek peněz.

Teprve na přelomu osmdesátých a devadesátých let se reformnímu prezidentu Menemovi podařilo snížit inflaci na cca 2 procenta, a nastalo několikaleté období hospodářského rozmachu, který země desítky let nezažila. Vláda však nakonec znovu nedokázala držet rozpočet v rozumných mezích a centrální banka z obav před inflací, která ničila hospodářství po desítky let, držela extrémně restriktivní měnovou politiku, což dohromady způsobilo dnešní krizi.

Vývoj posledních desetiletí ukázal, že největším nebezpečím pro latinskoamerické ekonomiky je nezodpovědný populismus politiků, kteří v lidech vyvolávají nerealistická očekávání. Je zajímavé, že podobný vývoj zažily i jiné státy Jižní Ameriky jako Brazílie, Chile nebo Uruguay. Pouze Chile však přistoupilo k radikálním reformám a výsledkem je již patnáct let trvající prosperita.

Euroskepse

Michal Jelínek, student VŠE v Praze

Euroskepse je pojem, se kterým se v posledních měsících setkáváme stále častěji na odborných seminářích, ale také v masmédiích. Je to názor stavějící se na odpor vstupu do evropských společenství nejen z důvodu samotného vstupu, ale i jeho načasování. Další problém, kterého se tento termín úzce týká je měnová unie. Připojit se spíše dříve či později, nebo vůbec? Je zde mnoho pozitiv i mnoho negativ. Racionálně uvažovat o vstupu přichází v úvahu jen v době, kdy pozitiva dlouhodobě převáží negativa. Kvantifikace těchto faktorů je však složitá a jejich explicitní vyjádření prakticky nemožné. Dnešní euroskeptici v tomto případě nemusí být nutně proti vstupu třeba za pět let. Jde pouze o podmínky, za kterých vstupujeme (maastrichtská kritéria, kodaňská kritéria...) a ve kterých vstupujeme (situace v ČR). Pokud jde o ty první, nelze předpokládat, že se během několika let výrazně změní, ale to, jaká politická a ekonomická situace je v naší zemi, se změnit může, a je velmi pravděpodobné, že se změní. Vždyť od počátku transformace uběhlo sotva 13 let a česká, dovolím si říci ještě transitivní, ekonomika není zdaleka v takové situaci jako většina členských zemí. Tato heterogenita, jak se v krátké historii evropských společenství ukázalo, není zdaleka takový problém, ale také nikdy v její historii nevstupovalo najednou deset zemí, jež jsou svou vyspělostí daleko za stávajícími členy. Teď už nebude muset držet 350 milionů Evropanů nad vodou devítimilionové Portugalsko. Co hovoří pro a co proti, je většině ekonomů jasné, ale jak vidno, na naší politické scéně je mnoho velmi „vlivných osobností“, které nemají zcela žádné znalosti makroekonomických souvislostí, jež se našeho vstupu týkají.

Co hovoří pro euroskeptiky, je patrné. Vstup do EU znamená přijetí základních principů její hospodářské a sociální politiky, ale také mnoha jiných dílčích opatření, které budou znamenat krok zpět v našem krátkém polistopadovém vývoji. V naší situaci je nevhodné hnát se do unie co nejrychleji a tak bezhlavě, jak to vidíme u naší dnešní „politické elity“. Přílišné zásahy do fungování trhu, stanovování mnoha kvót a norem budou překážkou k růstu hospodářství a povedou k tržním deformacím. Parita kupní síly nebude odpovídat reálnému směnnému kurzu a při volném pohybu kapitálu budou zahraniční investice útočit na českou korunu. Ta bude posilovat do takové

míry, že to může ohrozit celou řadu českých podniků. Zlevňování dovozu bude dále poškozovat české výrobce, což bude znamenat snížení celkové bonity českých podniků (to bude poškozovat další podniky v subdodavatelských vztazích) a proudící zahraniční investice vytlačí české výrobce z trhu. Zvýšení českých dovozů se projeví v nižším růstu HDP a zároveň bude tlačit na znehodnocení koruny. Měl by proběhnout tzv. kurzový proces vyrovnání platební bilance. Ovšem evropští investoři, kteří již obsadí strategické trhy v ČR, neodradí od jejich podnikatelské aktivity určité oslabování koruny a Česká republika bude brzy po našem uspěchaném vstupu čelit obrovské zahraniční poptávce po levných českých aktivech. Již zmiňovaná parita kupní síly neodpovídá reálnému směnnému kurzu ani vzhledem k euru, ani vzhledem k jiným měnám členských zemí, které nejsou v EMU. Například ceny bytů (zejména v Praze a jiných lukrativních oblastech), které jsou ještě dnes regulovány, vyletí prudce nahoru nejen v důsledku odstranění této regulace, ale právě jako reakce na vysokou poptávku ze zahraničí. Existuje mnoho dalších souvislostí, které názorně demonstrují škodlivost našeho časného přistoupení, mnoho z nich se také týká členství v měnové unii.

Co vlastně znamená vstup do EMU? Tak přednostně je to ztráta jednoho z hlavních hospodářskopolitických nástrojů – měnové politiky. Dále dojde ke sdílení měny, jehož náklady (již zmiňovaný kurzový proces vyrovnání platební bilance – neproběhne ozdravné znehodnocení) jsou pro tak nehomogenní část unie, jako je české hospodářství, citelnější než přínosy. Česká ekonomika by na našem členství v EMU vydělávala jen tehdy, když by sladila svůj hospodářský cyklus s tím takzvaně evropským. Tento předpoklad je ovšem nemožný již ze dvou důvodů. Ten takzvaně evropský cyklus je pouhá fikce, protože jednotlivé země unie se nachází ve zcela odlišných situacích (např. Německo, Irsko), a za druhé je zcela nereálné, abychom přizpůsobovali průběh vývoje naší ekonomiky té evropské. Z toho plyne, že bude-li z Frankfurtu prováděna jakákoli měnová politika, bude pro měnovou unii jako celek nevhodná. Ten, kdo na tyto asymetrie doplatí, budou nově přistoupivší malé otevřené ekonomiky – tedy i Česká republika.

Súčasné reformy na Slovensku

Kristína Podlucká, studentka EU v Bratislavě

Ako prvú by som chcela uviesť reformu v daňovom systéme, pretože znižovanie daňových odvodov fyzických a právnických osôb sa uskutočnilo už pred rokom a v súčasnosti naň nadviazalo zníženie dane z pridanej hodnoty. Všetky tieto zmeny smerujú k prijatiu tzv. rovnej dane, ktorej hlavným podporovateľom je minister financií Ivan Mikloš (SDKÚ).

Ďalším priekopníckym krokom je zavedenie systému individuálneho sociálneho zabezpečenia v starobe. Znamenalo by to presunutie odvodov do centralizovaného balíka, z ktorého sa potom prerozdeľujú dôchodky na súkromné dôchodkové fondy. Znamenalo by to, že si každý bude šetriť na vlastný dôchodok, pričom odvody majú určenú len spodnú hranicu, takže bude záležať na rozhodnutí každého jednotlivca, ako dobre chce byť na starobu zabezpečený. Samozrejme ľudia, ktorí sú už dlhšie v produktívnom veku, takto šoriť nezačali a sumu, ktorú by si inak našetрили dostanú od štátu. Predpokladá sa, že každý si takto nazhromaždí okolo 5 miliónov Sk. O peniaze pracujúcich sa budú uchádzať dôchodkové poisťovne. Záujem o licenciáciu spravovať dôchodkové fondy potvrdili všetky veľké finančné koncerny – najväčšie banky aj poisťovne.

Vzdelanie má hodnotu, má mať aj cenu? Zmena, ktorá je už dlhšiu dobu verejne diskutovaná a od budúceho roku sa snáď stane skutočnosťou, je spoplatnenie vysokoškolského štúdia. Ministerstvo školstva intenzívne pracuje na novele zákona a pripravuje návrh na poplatky vo výške 10 až 20 percent nákladov na štúdium, čo predstavuje 6 000 až 12 000 korún ročne v závislosti od školy a fakulty. Zavedenie poplatkov by umožnilo niekoľkonásobný nárast počtu študentov. V nadväznosti na to sa predpokladá zavedenie širokého systému sociálnych a prospechových štipendií a vysokoškolských pôžičiek ako je to bežné v západnej Európe. Ministerstvo už niekoľko rokov pracuje aj na zavedení systému jednotných maturitných skúšok pre všetky stredné školy, ktoré by umožnili zrušenie prijímacích pohovorov na vysoké školy. A uvažuje sa dokonca aj o zmene, prípadne úplnom vynechaní vstupných testov na školy stredné.

Krokom pomerne nepopulárnym, zato však nesmierne nutným, je zavedenie Úradu pre dereguláciu sieťových odvetví, tzn. liberalizácia cien energií, ktoré už ďalej nebudú dotované štátom. Hlavne pri cenách plynu, ktorý sa nakupoval drahšie,

ako sa potom na Slovensku predával, si zdrazenie všimli nielen výrobcovia, ale aj domácnosti.

V sociálnej sfére je podstatnou novinkou obmedzenie sociálnych dávok pre mnohohdetné (často rómske) rodiny. Príspevky už nie sú odvodzované od počtu detí, ale majú pevne daný strop, ktorý neprekročia, bez ohľadu na veľkosť rodiny. Tiež sa zväčšil rozdiel medzi minimálnou mzdou a príspevkom v nezamestnanosti, čo má za úlohu motivovať občanov pobeťahujúcich tieto príspevky k väčšej aktivite pri hľadaní práce. Nezamestnaní sa musia hlásiť na úradoch práce každé dva týždne, čo znepríjemňuje život hlavne ľuďom pracujúcim „na čierno“.

Na záver som zámerne nechala reformu, ktorá je už niekoľko týždňov búrlivo prepieraná vo všetkých médiách, a to reformu zdravotníctva. Zmien je tu veľké množstvo, medzi kľúčové však patria zavedenie poplatkov za zdravotnícke služby, za pobyt v nemocnici (60 Sk za deň), za každý recept (20 Sk), za návštevu u lekára (20 Sk), za dopravu sanitkou (7-8 Sk za kilometer). Platí sa bude pravdepodobne aj za návštevu pohotovosti a úplne sa spoplatnia zákroky u zubára (tu by mali byť výnimkou deti). Vznikne samozrejme možnosť pripoistiť sa, ak túto možnosť občan nevyužije, bude platiť v hotovosti. Väčšina poplatkov má za cieľ zabrániť zneužívaniu nemocenských zariadení, zbytočných návštev lekárov a nadmerného užívania liekov. Väčšina závažných operácií a vyšetrení zostane naďalej bezplatná, skrátí sa však čas pobytu v nemocnici a pacienti sa presunú do domáceho ošetrovania. Na reforme by mali získať aj zdravotníci. Ich platy nebudú určované tabuľkami, ale právo rozhodovať o výške miezd by získalo vedenie nemocníc. Dá sa očakávať zníženie počtu zdravotníkov v nemocniciach a ich presunutie do ambulancií. Zdravotné sestry by nemali pracovnú zmluvu s nemocnicou, ale stanú sa z nich živnostníčky, ktoré by si lôžkové zariadenia objednávali len na určité činnosti. Väčší význam získajú agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti, ktoré budú chorého navštevovať priamo v jeho byte. A zdravotné poisťovne si budú môcť ponechať časť peňazí a rozdeliť si ich ako zisk. Poisťovne tiež získajú nezávislosť od Ministerstva zdravotníctva pri dohadovaní zmlúv so zdravotníckymi zariadeniami. Nosnou myšlienkou tejto reformy je zodpovednosť jednotlivca za vlastné zdravie a požadovanie kvalitných služieb, za ktoré si bude platiť.

Massive Attack: 100th Window

Po pětileté odmlce o sobě tato bristolská formace opět dává vědět. Massive Attack svým posledním albem *Mezzanine* uchvátili i zapříisáhlé odpůrce elektronické hudby a laťku toho, co je dnes považováno za kvalitní trip-hop nasadili dost vysoko. Nejvýše ji však posadili sami sobě a *100th Window* by tedy mělo být pokusem o překonání sebe sama. Nezáviděníhodná situace kapely byla navíc o to obtížnější, že z původní tříčlenné sestavy se do práce na albu pustil pouze Robert del Naja alias 3D. Zbylí dva členové formace se natáčení neúčastnili, Grant „Daddy G“ Marshall si dal uměleckou pauzu, aby založil rodinu a Adrian „Mushroom“ Vowles se s Massive Attack definitivně rozešel kvůli odlišným hudebním ambicím. 3D se proto spojil s producentem Neilem Davidgem, který Massive Attack pomáhal již s produkcí alba *Mezzanine*, a pro několik písní angažoval i známou irskou rebelku Sinéad O'Connor. Jaký tedy je výsledek jejich práce?

V *100th Window* se setkáváme se zvukem, na který jsme od Massive Attack již zvyklí. Temná, hutná atmosféra, hypnotické basové linky, hra s plochami a podmanivé tempo, orchestrální atmosféra, místy sklouzávání do dubu nebo ambientu. Těžko říci, zda by člověk, který nezná ani *Mezzanine*, ani *100th Window*, dokázal od sebe obě alba při poslechu rozlišit. A to je právě ten problém. Úspěch Massive Attack spočíval hlavně v tom, že dokázali radikálně měnit styl na každém novém

albu, vytvářet nové hudební postupy a obohacovat tak taneční scénu. To se jim na novém albu bohužel nezdařilo. Na druhou stranu se dá říct, že Massive Attack si stále drží svou kvalitu, nesklouzávají ke kýči a svým příznivcům dávají přesně to, co chtějí. Pocit neklidu a pohody zároveň, uvolněnost i stísněnost. Možná že jde jen o chvilkovou indispozici a na dalším albu se již setkáme s hudbou, kterou jsme ještě neslyšeli. Ne že by se Massive Attack opakovali, jen by se možná hodilo držet se méně starého a osvědčeného.

A co Sinéad, ptáte se možná. Inu, její hudba mě osobně příliš neseď a tak se mi nelíbí ani její vystupování v *100th Window*. Něha a jemnost, která vyzařuje z jejího hlasu nepadne zas až tak dobře ke zvuku Massive Attack, který je spíše těžký, hutný a depresivní. Snad jen v písni *Prayer for England* je naléhavost jejího hlasu namístě. V této písni jsou ostatně z jejího hlasu tvořeny i plochy a na ty si opravdu nejde stěžovat.

Celkově je, i přes kritický tón mých slov, *100th Window* příjemné album, utvrzuje mě v tom, že Massive Attack jsou zavedenou značkou kvality a nemohu než jej všem doporučit k poslechu. Ten, komu se líbilo *Mezzanine* mi jistě dá za pravdu. Massive Attack se, i přes nižší míru invence, stále nedají zařadit do žádné škatulky, kromě té, kterou sami pomohli velkou měrou vytvořit – trip-hop. Trip-hop té nejlepší kvality, i když zrovna není inovativní.

-mv-

Mocná Afrodité

Letošní absolventský ročník katedry činoherního divadla DAMU, který v poslední době vzbudil pozornost především uvedením české premiéry hry Marka Ravenhilla *POLAROIDY*, nastudoval pro Divadelní studio Disk bláznivou komedii *Mocná Afrodité*. Jedná se o divadelní adaptaci filmového scénáře známého amerického režiséra Woody Allena.

Absolventská inscenace *Mocná Afrodité* je zároveň prvním uvedením této hry v České republice. Premiéra se uskutečnila v Divadelním studiu Disk dne 13. ledna 2003. Studenti vycházeli z adaptace, která byla v loňské sezóně s velkým úspěchem uvedena v Berlíně. Jako režisér připravil se studenty toto představení herec Divadla Na Vinohradech, Svatopluk Skopal. V hlavních rolích se představili Michal Kern a Eliška Boušková. Hudbu k inscenaci složil Jiří Šlupka Svěrák.

Hra *Mocná Afrodité* je vyprávěním životních příběhů několika současných Newyorčanů, které jsou však stylizovány do formy antické tragédie. Z konfrontace současného úspěšného světa a osudového patosu antiky vzniká řada komických situací, plných autorova neopakovatelného ironického humoru.

Michal Kern v roli Lennyho Weinriba velice přesně vytvořil typ zakomplexovaného intelektuála se silnými brýlemi a melancholickým úsměvem, který pracuje jako sportovní redaktor,

píše o boxu a nemá rád násilí. Tereza Vilišová si dobře poradila s rolí jeho ženy Amandy, která je posedlá svou kariérou a nemá čas být těhotná. Nutností se tedy stává adopce, čímž do hry vstupuje matka adoptovaného Maxe, kterou skvěle ztvárnila Eliška Boušková.

Důležitou roli má ve hře antický chór, jehož členové celé představení oživují tanečními a pěveckými čísly. To dodává inscenaci jiskru a odlehčený nádech. Příjemná je i živá hudba v podání klavíristy Jakuba Přibyla.

Inscenace má také velmi výraznou výtvarnou podobu. Výpravu vytvořila polská scénografka, Katarzyna Pol. Zejména kostýmy chóru jsou zajímavým kontrastem k modernímu oblečení ostatních herců.

Působivý je také světelný design, který navrhl Brock A. Black. Hrou se světle a stíny navozuje tajemnou atmosféru a efektivně podtrhuje úlohu chóru v příběhu.

Mocná Afrodité je dalším představením, jehož uvedením se Disk profiluje jako divadlo pro mladé lidi, které se nebojí experimentovat a neustále hledá nové umělecké látky, postupy a výrazové prostředky.

Divadelní studio Disk, Karlova 26, Praha 1, rezervace 221 111 085

Michaela Rothová, studentka DAMU

Programová konference Mladých konzervativců

Martin Erva, místopředseda MK Praha

Mladí konzervativci měli programovou konferenci v západočeské metropoli Plzni od pátku 14. do soboty 15. února 2003. Téma celé konference bylo jediné: Co si myslíme o vstupu České republiky do EU, jak se díváme na EU a jakou si budoucí Evropu představujeme. Pražský klub se nemohl postavit k EU jinak než čelem, a proto vědomi si závažnosti situace, setkali jsme se v pražském Boulderbaru, kde jsme si měli vyměnit názory a domluvit technické záležitosti (Kdo bude řídit? Kdo s kým pojedou? S kým pojedou členky?). Tyto technické otázky nás společně s vitalitou obsluhy vyčerpaly natolik, že na EU už takřka nezbyl čas.

Jinak tomu však bylo již v pátek. Kravaty, obleky a kabáty zaplnily jednací sál plzeňského zastupitelstva. Jiří Pospíšil (výrazná postava MK), sedíc v čele a předsedajíc konferenci, zahájil naši programovou sešlost a upozornil všechny, kteří by chtěli mluvit dlouho a nejasně, že v Plzni se mluví krátce a jasně. Po úvodním projevu předsedy MK Petra Sokola a několika výzvách zúčastněným v sále, aby přišli také se svojí troškou do mlýna, se ujal slova Mgr. Mrklas (dlouholetá postava MK) a ozřejmil všem svůj postoj k evropské integraci. S pečlivostí sobě vlastní podal svůj názor podložený historickou zkušeností. Jeho citát F. Palackého z roku 1848 byl jenom jedním z jasných argumentů pro vstup do EU. Ano, i Palacký v roce 1848 chtěl jednotnou Evropu.

Na druhé vyzvání našeho pana předsedy se ujal slova i ex-předseda David Rýc. Svým projevem ve kterém shrnul naprosto vše od založení evropských struktur až po dobývání kosmu, kde se nebál zpaměti vyjmenovat všechny rakety, které prodala Severní Korea Iráku. Neudělal sice zadost jednomu z požadavků J. Pospíšila, ale zato – bylo to velké, bylo to dlouhé a nikdo už nemohl nic říci, protože vše bylo již panem ex-předsedou řečeno. Našli se ovšem i tací, kterým se nezdálo normální, že by Saddám Husajn střílel rakety z geografického středu země. Nastala pak až do konce pátečního bloku konstruktivní debata o místech, ze kterých by Irák mohl odpalo-

vat rakety. V okamžiku, kdy jsme se již takřka blížili k vyřešení ožehavých otázek doletu raket Rodong, začali v restauraci podávat večeři a debata tak byla ukončena v zájmu dobré výživy (Plzeňský klub je skutečně konzervativní a jídelníček proto od minulé konference nedoznal změn).

V noci z pátku na sobotu se vyjasnilo také velké množství postojů a některé další problémy. Portál ale není bulvár, tak raději přejdeme k sobotě.

V sobotu ráno byla konference zahájena snídaní (koláče, chlebičky a kafe) a projevem předsedy ODS Mirka Topolánka (cítíme ten čerstvý vánek), který nám nejprve řekl, že své rodině doporučí vstoupit do EU, ale pokud EU schválí návrh ústavy EU vytvořený Konventem, tak už si tímto doporučením není tak jistý. Pan předseda měl realistický projev, na jehož počátku řekl: „Jsem pro vstup do EU“ a také to řekl na konci svého projevu. Pochopil jsem ovšem, že pan předseda chce vstupovat zřejmě do jiné Evropy než do té, která se rýsuje na západ od nás. Mluvil o Evropě, kde nevládnou byrokratické struktury, ale demokraticky volení zástupci lidu. O Evropě národních států, které jsou spojeny v jedné mezinárodní instituci. A proč tedy ano vstupu do EU? Předem známá odpověď: Nejen jiná alternativa!

Po projevu předsedy ODS následovalo rozdělení delegátů do tří pracovních skupin, ve kterých se měl formovat názor MK k třem oblastem: Budoucnost integrující se Evropy, Česká republika, referendum a pozice v Evropské unii a ekonomická politika Evropské unie.

Výstupy z těchto skupin již umístilo vedení MK jistě na naše webové stránky, kde si je můžete prohlédnout. David Rýc se projevil ještě minimálně jednou, a to když navrhl, aby v souladu s odporem MK k ústavě EU požadovali MK vypsání referenda o přistoupení k ústavě EU. Delegáti konference se povětšinou zdrželi hlasování, aby tak dali najevo, že jsou pravými konzervativci, kteří neradi mění obsah jedné věty, i když je v souladu s jejich proklamovanými názory.

Regionální klub Mladých konzervativců v Praze, Zborovská 42/542, 150 00 Praha 5

tel/fax: +420 257 329 057, praha@konzervativci.cz, http://www.konzervativci.cz/praha

číslo účtu: 27-6615400227/0100 KB Praha 5-Smichov

šéfredaktor: **Lukáš Kovanda** lkovanda@centrum.cz

zástupce šéfredaktora: **Martin Erva** martin.erva@centrum.cz

redakční rada: **Ondřej Antoš, Franta Cerha, Daniel Kotula, Bohumil Pečinka, Martin Vaňo**

grafická úprava: **Jiří Kovanda**

Své připomínky zasílejte prosím na emailovou adresu: praha@konzervativci.cz